Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România: 5 lei / In străinătate: 8 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. ⅄. T. No. 120.288/932

Nr. 213 Luni 8 August 1938
14 Pagini P IIII

„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Un regim al materiilor prime

Cu toate sforțările — și sacrificiile — unor state de a-și asigura îndestularea nevoilor economice prin mijloace proprii și de a realiza astfel completa lor neatârnare de celelalte economii naționale, rezultatele practice, până acum, nu s'au dovedit la înălțimea așteptărilor.

Și cum frenezia curentelor autarhice are ca punct de plecare eventualitatea războiului, cu toate grijile de a-i face față cât mai desăvârșit sub raportul aprovizionării cu cele de trebuință armatei și populației, s'a recurs în toate acele compartimente de producție, în care sistemul autarhic s'a dovedit neputincios de a răspunde nevoilor, la procedeul stocărilor de război și la acela al raționalizării consumului și la controlul întrebuințării materialelor procurate din alte țări.

De fapt, creiarea stocurilor de materii prime pe durată cât mai lungă, în vederea eventualității războiului, este o măsură de elementară prevedere, hotăritoare în balanța operațiunilor militare, ceeace a și făcut ca ea să fie adoptată nu numai de statele adepte ale sistemelor autarhice, ci de toate câte au conștiința răspunderii și a bunei lor pregătiri. Nu e de mirare, că, în fruntea acestora, prin imensitatea patrimoniului ce are de apărat și a răspunderii care îi revine, se află însuși imperiul britanic.

Și acum e locul să arătăm că alte state, cum este Germania, Italia, — și, de curând, Polonia — nu s'au limitat numai la grija stocării materialelor de care sunt lipsite, ci au introdus raționalizarea și controlul materiilor lipsă. Fără să stăruim asupra rațiunării consumului făinii în interior și asupra procentelor de mălai, cartofi, etc., introduse obligator în compoziția pâinii, în primele două state, amintim că aceeași raționare și raționalizare, cum și același control au fost impuse și întrebuințării fierului, oțelului, cuprului, nichelului și celorlalte metale, înlocuindu-le, atunci când e vorba de uz particular, cu materiale produse în țară.

Așa de ex., pentru piesele de mobilier, pentru înrămarea și înfrumusețarea vitrinelor, în loc de metal se întrebuințează lemnul; pentru acoperișul caselor, în loc de tablă se întrebuințează țigla; pentru vasele de menaj, lămpi, etc. în loc de aramă, nichel, bronz, se întrebuințează vase de pământ, faianța, sticla, cristalul ș. a. m. d.

Tendința acestei măsuri este, așa dar, să pună frână — cel puțin pentru perioada aceasta critică prin care trecem — risipei fără limită ce se făcea cu întrebuințarea unor materii prime în statele neproducătoare, în scopul de a rezerva întrebuințarea lor întâi necesităților apărării naționale și în al doilea rând pentru construcții și lucrări de interes public, ori pentru fabricate și instalațiuni absolut indispensabile.

Pentru câtăva vreme, deci, în acele țări nu se va mai întâlni luxul porților, gardurilor sau candelabrelor în fier forjat și nici moda biurourilor, scaunelor și ghișetelor în nichelaj mat sau sclipitor, iar coperișurile de țiglă și olane — de fapt mai trainice, mai sănătoase, ca pavăză contra frigului și căldurilor excesive, și în multe țări mai ieftine decât tabla — vor lua locul coperișurilor metalice.

Am trecut numai fugar în revistă aceste măsuri dictate de necesități și de forță majoră, pentru că e bine să fim avizați și deci pregătiți din vreme, pentru orice eventualitate.

CASĂ ȚĂRĂNEASCĂ — GOGU ILIESCU

Consiliul de miniștri de Vineri seara

Un consiliu de miniștri s'a ținut Vineri la ora 18 la Patriarhie sub președinția I. P. S. S. Patriarh Miron.

D. Gh. Ionescu-Sisești a informat Consiliul asupra situației învățământului agricol inferior și mediu expunând modificările ce urmează a fi aduse actualei organizări, modificări menite a da învățământului agricol un caracter mai practic și mai adaptat nevoilor actuale ale agriculturii țării. Consiliul l-a autorizat a întocmi proectul de lege.

După expedierea lucrărilor curente Consiliul a luat sfârșit la ora 20,15.

Constituirea unui organism bancar internațional

Paris, 5 (Rador). — Se lucrează la constituirea unui organism bancar internațional, care să permită introducerea, pe piața franceză și pe principalele piețe europene, a unor certificate la purtător ușor negociabile și reprezentând valori nominale.

Cotarea acestor certificate va fi înlesnită prin crearea unui „comptoar" de tipul celor care funcționează în Olanda. Acest comptoar va înlesni deasemenea cotarea marilor valori străine și în deosebi a celor americane.

Acest organism va avea un caracter oficial.

Străinii n'au voe să viziteze locurile sfinte din Rusia

Riga, 5 (Telegr. part.) — **Reprezentantul ministerului de interne, sovietic Ejor, a interzis tuturor supușilor străini din U.S.S.R. să viziteze templele sau locurile sfinte. In caz contrar, turiștilor vinovați se vor retrage permisele de vizitarea țării.**

—xOx—

FILME

— Unde ați fost, dragele mele?
— La munte și la mare.
— Eu la mare și la munte.
— Unde v'ați simțit mai bine?
— La mare.
— Și tu?
— Și eu.
— Poate pentru că la munte a plouat des și la mare rar?
— Nu.
— Era prea rece la munte și nu era prea cald la mare?
— Nu.
— Incurajează marea flirtul mai mult decât muntele?
— N'am simțit deosebirea.
— Nici eu. N'am avut timp.
— Atunci?!
— Mă mir că nu înțelegi!
— Și eu mă mir. Știam că ai simțul realității mai desvoltat.
— Fiindcă nu-l am, spuneți-mi voi de ce v'a plăcut mai mult acolo decât dincolo?
— Pentru că ești mai comodă la mare decât la munte.
— A, da. N'ai de urcat, nu te obosești atât.
— Tot n'ai înțeles.
— Poate fiindcă la munte trebue de multe ori să pui pardesiul, să-ți iei umbrela, pe când la mare...
— Așa da! Acum ai înțeles!... Pe când la mare nu trebue să iei nimic, nu trebue să pui nimic... Fie că faci cură de ultraviolete sau bae, fie că nu faci nici una nici alta, poți — dragă — să umbli îmbrăcată numai cu o mască legată de bretele... Nu te întreabă nimeni de ce vii la restaurant așa, de ce umbli pe stradă așa, de ce-ți pui picioarele goale pe masă, în sfârșit poți să faci concurență neleală lui Venus de Milo fără să risci nimic... E comod, dragă!

Don José

Conflictul ruso-japonez

Situația în Extremul Orient nu este încă lămurită.

Pe terenul diplomatic activitatea continuă: schimb de note și proteste, întrevederi între miniștrii de externe și ambasadorii respectivi, declarațiuni de intenționi pacifiste. Toate acestea nu împiedică însă ca între forțele japoneze și cele sovietice ciocnirile să continue și să ia chiar un caracter grav prin faptul că ele nu mai sunt simple incidente, dar adevărate acțiuni militare cu participarea aviației și a artileriei.

Nu se poate totuș spune că războiul nu va putea fi evitat și că o aplanare pacifică a incidentului ar fi exclusă.

In cursul ultimilor ani, între Uniunea Sovietică și Statul Manciuco au mai fost incidente de frontiere. Dela constituirea statului Manciuco care, după cum se știe, este de fapt sub protectorat japonez, frontiera între Rusia Sovietică și noul stat n'a fost bine determinată în anumite regiuni. Rușii, întemeiați încă pe acorduri anterioare între ei și China și pe delimitări de frontieră consecvente acestor acorduri, au ocupat înălțimile dela Ciang-ku-Feng, cari formează limitele de frontieră între teritoriile rusești și Manciuko, și Coreea. Japonezii au protestat susținând că înălțimile ocupate se găsesc pe teritoriul statului Manciuco și au cerut evacuarea lor de către trupele rusești, ceeace guvernul din Moscova a refuzat categoric. Față de acest refuz, forțele militare japoneze au deschis focul și în noaptea de 31 Iulie au reocupat colinele. Au fost cu această ocazie, pierderi destul de însemnate de o parte și de alta. Telegramele din urmă arată că forțele sovietice au reatacat pe cele japoneze și că artileria sovietică a reînceput o puternică bombardare a pozițiilor strategice dela Ciang-Ku-Feng.

Aceasta este situația de fapt pe teren.

Vărsările de sânge însă n'au împiedicat, după cum am spus mai sus, ca între guvernul japonez și cel sovietic să continue negocierile și, după cum reese din telegramele privitoare la ultima întrevedere pe care a avut-o d. Litvinov ministrul de externe al Rusiei cu ambasadorul Japoniei la Moscova, inițiativa acestor negocieri diplomatice a pornit acum din partea Japoniei.

Intr'adevăr, ambasadorul Japoniei vizitând pe d. Litvinov, a declarat în numele guvernului său că Japonia dorește să lichideze incidentul pe cale pașnică și a propus încetarea imediată a ostilităților din ambele părți și adoptarea căii negocierilor diplomatice. La această propunere d. Litvinov a răspuns cu constatarea că trupele japoneze au început atacul în timpul nopții în contra teritoriului sovietic și că, dacă japonezii încetează acest atac și supraveghează acțiunea trupelor lor ce ar mai putea rămâne teritoriul sovietic, guvernul sovietic se declară gata să examineze propunerile japoneze.

Din punct de vedere juridic, teza rusească se întemeiază pe acordul dela Kunciung și pe harta anexată la acest acord, prin care se fixează frontiera între Manciuco și Rusia Sovietică și din care rezultă că înălțimile în discuție sunt cuprinse pe teritoriul sovietic.

„Frontierele dintre state — a susținut d. Litvinov — sunt precizate prin acorduri internaționale și hărți, iar nu pe baza unor opinii subiective sau pe baza dorințelor unor guverne sau sfere militare sau pe baza unor date neoficiale".

De sigur, în drept, teza d-lui Litvinov este întemeiată. O frontieră stabilită printr'un acord internațional nu poate fi schimbată după dorința unor guverne sau unor sfere militare.

Ambasadorul Japoniei susține însă că Japonia nu are cunoștință despre harta anexată acordului dela Kunciung, hartă pe care ea o vede acum pentru prima oară. D. Litvinov s'a arătat dispus să pună la dispoziția guvernului din Tokio copii după acordurile internaționale și hărțile pe baza cărora Rusia își susține drepturile ei teritoriale.

Cu alte cuvinte, pe de o parte,

(Continuare în pag. 2-a)

Apărarea intereselor românești

de N. BATZARIA

Pentru o informare mai bună și mai exactă a străinătății asupra stărilor de lucruri dela noi, pe de o parte, și pentru ca ministerul nostru de externe — și prin el guvernul — să fie ținut în mod mai precis în curent cu tot ce se petrece și, în deosebi, cu tot ce se scrie în presa din străinătate privitor la țara noastră și poporul nostru, d. N. Petrescu-Comnen, ministrul afacerilor străine, a stabilit unele norme, în legătură cu numirea atașaților de presă.

Intre altele, atașații de presă să cunoască limba statului în care sunt trimiși, și, în acelaș timp, să fie buni cunoscători ai situației de aci, din țară, pentru ca, la rândul lor, să poată informa precis opinia publică din țara respectivă. Să o informeze și, când se va ivi nevoia, să desmintă în bună cunoștință de cauză orice aserțiuni inexacte și orice insinuări tendențioase, ce se răspândesc pe socoteala țării noastre.

Firește, intențiile d-lui ministru al afacerilor străine nu pot fi subliniate decât cu un sentiment de aprobare și cu dorința sinceră ca ele să poată fi traduse cu adevărat în practică. Interesele românești în străinătate nu pot fi apărate cu tot succesul dorit, decât de către persoane, care, cunoscând limba statului, unde sunt trimise, au, prin însuși faptul acesta, putința de a urmări presa și prin contactul direct și personal ce stabilesc cu exponenții acestei prese, de a interveni ori de câte ori adevărul este denaturat, iar calomnia încearcă să-și exercite nefasta-i influență și să-și producă efectul ei dăunător.

De aceea, e bine, este necesar, este chiar indispensabil ca atașații noștri de presă să cunoască limba țărilor respective și să fie totodată temeinic informați și documentați asupra situației de aci, din țară, din toate punctele de vedere — inclusiv asupra trecu-

(Continuare în pag. 2-a)

SCRISORI DIN PARIS

Mussolini, Papa și Franța

de RENE SAIVE

Paris, August

Evenimentele cari pun față în față pe d. Mussolini și pe Sfântul Părinte sunt comentate pe larg de presa franceză. După acordurile dela Latran, semnate de Duce și de cardinalul Gasparri, pacea părea că se stabilise între Vatican și guvernul fascist. Acordurile acestea puteau fi socotite chiar ca un foarte mare succes al diplomației fasciste.

Azi, relațiile sunt din nou încordate. Prima chestiune care se pune francezilor este aceasta: „D. Mussolini care se mai angajase în două întreprinderi temute și costisitoare — Abisinia și Spania — va începe o luptă pe față împotriva celei mai înalte puteri spirituale din lume?" După citirea telegramelor din Italia, se pare că această luptă a început și că Ducele o va duce până la capăt.

Cine va ieși învingător din această luptă? Aci nu ne ascundem că șeful guvernului italian s'a avântat într'o aventură periculoasă. Se spune că Italia, profund catolică, nu va putea adopta fără o puternică rezistență doctrinele cu desăvârșire anticreștinești ale rasismului musolinian. Se adaogă că puterile catolice cu cari Italia este în contact nu vor putea vedea cu ochi favorabili această adoptare a păgânismului hitlerist, căci nu e vorba de altceva.

Pe de altă parte, ne reamintim că niciodată în cursul veacurilor Papa n'a făcut tranzacții cu principiile credinței, așa că concluzia este că d. Mussolini a pierdut dinainte partida. Ne mai întrebăm apoi cari vor fi pe viitor raporturile între Vatican și guvernul generalului Franco. Dacă acesta va cădea sub stăpânirea completă a auxiliarilor săi, germani și italieni, se va găsi, desigur, într'o situație foarte delicată față de Sfântul Scaun.

Dar aceasta este latura politică a problemei.

Mai există o latură practică ce pricinuește multe discuții tainice. Se spune chiar că conflictul dintre Papa și d. Mussolini se poate învenina repede în cursul acestor săptămâni. In cazul acesta ce va face Ducele? Și ce va face Sfântul Părinte?

Pentru Duce este ușor să pună pe Papa la discreția lui. Vaticanul nu s'a angajat în cursa armamentelor. E o țară pașnică ce dispune abia de câțiva soldați incapabili de a opune cea mai mică rezistență. Este puțin probabil apoi că d. Mussolini va în-

(Continuare în pag. 2-a)

„Nebunul sburător" Corrigan aplaudat frenetic la New-York

New York, 5 (Rador). — Peste 1900 tone confetii și serpentine au fost aruncate pe Broadway cu prilejul primirii la New York a „nebunului sburător" Corrigan, care a traversat „din greșeală" cu avionul oceanul Atlantic, aterizând în Anglia.

La primirea aviatorului au ținut să asiște peste un milion de persoane, care au aplaudat frenetic pe mecanicul-aviator.

In 1927, când colonelul Lindbergh a revenit la New York după formidabilul său sbor pe deasupra Atlanticului, primirea lui triumfală nu a „costat" decât 1750 tone confetii și serpentine.

Orașul New York a acordat aviatorului Corrigan cetățenia de onoare.

Un inginer a săvârșit o crimă din cauza sgomotului

Arad, 5 August

In comuna Siria din județul nostru s'a întâmplat o crimă: Stăvarul Ioan Codreanu a fost împușcat de ing. silvic particular Victor Axente Maghiaru cu un glonț de revolver care i-a pătruns în cap. După câteva ore I. Codreanu a încetat din viață.

Motivul pentru care ing. Victor Axente Maghiaru l-a împușcat pe Codreanu este că stăvarul își aduna, în fiecare dimineață, caii în fața locuinței inginerului și cu această ocazie pocnea din biciu și făcea un sgomot asurzitor. Inginerul nu a mai putut suporta acest sgomot care-l deștepta în fiecare dimineață. Cu timpul starea nervilor inginerului a ajuns deplorabilă și în ultima dimineață pocnetele de biciu și sgomotele făcute de Codreanu, i-au produs un astfel de șoc nervos încât și-a pierdut stăpânirea de sine. A luat revolverul și a ieșit în stradă unde a tras în Codreanu.

Parchetul din Arad a dispus autopsierea cadavrului și arestarea inginerului care a fost depus în arestul preventiv.

Mari pagube produse de furtună în Anglia

Londra, 5 (Rador). — **In toată țara bântuie vreme rea.**

Furtuni extrem de violente s'au deslănțuit mai cu seamă în centrul Angliei și în Țara Galilor, provocând pagube însemnate.

Numeroase centre au rămas aproape izolate din cauza ruperii firelor de telegraf și telefon.

—xXOOOXx—

Funcționarii italieni vor avea uniformă

Roma, 5 (Rador). — D. Mussolini a aprobat astăzi un tip de uniformă, obligator pentru toți funcționarii statului în orele de serviciu.

Măsura va intra în vigoare în ziua de 28 Octombrie 1938.

—xXOOOXx—

CONDAMNAȚI LA MOARTE IN RUSIA

Paris, 5 (Rador). — **Agenția „Havas" anunță din Moscova:**

Patru tehnicieni, administratori ai unei mine din basinul Donului, au fost condamnați la moarte sub inculparea că sunt membri ai unei organizații trotzkisto-bukhariniste din basinul Donului și că au organizat un incendiu într'o mină, pricinuind moartea unui miner și intoxicarea altor șaisprezece.

—xXOOOXx—

Avion britanic prăbușit

Londra, 5 (Rador). — **Un avion militar britanic s'a prăbușit în apropierea localității Zerka din Transiordania.**

Acesta este al 262-lea accident de aviație întâmplat în aviația britanică în cursul acestui an. Aceste accidente au făcut 104 victime.

Două grave accidente la mașinile de treerat

Giurgiu, 5 August

Astăzi dimineață s'au întâmplat două accidente grave la mașinile de treerat.

In comuna Vânătorii Mari (Vlașca) pe când femeia Ioan M. Bădiță punea snopi în toba mașinei, a căzut înăuntru, iar mașina i-a apucat mâna dreaptă, rupându-i-o. In stare disperată a fost transportată la spitalul Bolintinu (Ilfov).

In comuna Roata, în timpul mersului mașinei de treerat, s'a rupt fusul dela toba batozei în mai multe bucăți. Una din aceste bucăți a lovit pe femeia Dumitra M. Nicola, producându-i o rană gravă la cap.

A fost internată în spitalul Obedeni.

Ambele cazuri sunt cercetate de jandarmi.

—xXOOOXx—

La Mărășești, acum 21 de ani

Sârmă ghimpată pe străzile orașului Mărășești

Mauzoleul dela Mărășești

Osuarul